

Sygn. akt I Ns 494/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agata Gawłowska-Sobusiak
-----------------	------------------------------

Protokolant:	st. sekr. sądowy Agata Bober
--------------	------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2017 r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z wniosku K. B.

z udziałem P. B.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że przedmiotem podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni

K. B. oraz uczestnika P. B. są:

a/ ruchomości, a to:

- samochód ciężarowy m-ki: M. (...) rocznik 1986, bez tablic rejestracyjnych,
- samochód dostawczy m-ki: R. (...) nr rej. (...) rocznik 1993,
- urządzenia do obróbki kamienia m-ki: M. (2 zestawy szlifierka i transformator, szlifierka),
- maszyna do polerowania boków kamienia,

b/ nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika w postaci:

- instalacji elektrycznej na hali produkcyjnej, w tym szafa rozdzielni elektrycznej,
- przyłącza- urządzenia – suwnic na hali produkcyjnej,
- budowy domu jednorodzinnego na dz. ew. (...) położonej w T., objętej KW nr (...),

c/ nakład z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek osobisty uczestnika w postaci kwoty pieniężnej wynoszącej 20 000,00 zł /dwadzieścia tysięcy złotych/;

II. dokonać podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że wszystkie

ruchoomości – szczegółowo opisane w pkt. I lit. a – przyznać na wyłączną własność uczestnika P. B.;

III. zasądzić od uczestnika P. B. na rzecz wnioskodawczyni

K. B. kwotę 6 697,00 zł /sześć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych/ tytułem spłaty płatną jednorazowo w terminie 3-ch miesięcy od prawomocności niniejszego postanowienia z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie;

IV. zasądzić od uczestnika P. B. na rzecz wnioskodawczyni

K. B. kwotę 124 582,50 zł /sto dwadzieścia cztery tysiące pięćset osiemdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt groszy/ tytułem zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika płatną w

3-ch ratach:

- pierwsza rata w kwocie 24 582,50 zł płatna w terminie 3-ch miesięcy od prawomocności niniejszego postanowienia,

- druga rata w kwocie 50 000,00 zł płatna w terminie 12-tu miesięcy od prawomocności niniejszego postanowienia,

- trzecia rata w kwocie 50 000,00 zł płatna w terminie 21 miesięcy od prawomocności niniejszego postanowienia,

z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w uiszczeniu którejkolwiek z rat;

V. zasądzić od uczestnika P. B. na rzecz wnioskodawczyni

K. B. kwotę 20 000,00 zł /dwadzieścia tysięcy złotych/ tytułem zwrotu nakładów z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek osobisty uczestnika płatną jednorazowo w terminie 3-ch miesięcy od prawomocności niniejszego postanowienia z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie;

VI. ustalić wartość przedmiotu postępowania na kwotę 282 559,00 zł

/dwieście osiemdziesiąt dwa tysiące pięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych/;

VII. znieść koszty postępowania między stronami;

VIII. nakazać pobrać od uczestnika P. B. na rzecz Skarbu

Państwa-Sądu Rejonowego w Brzesku kwotę 1 790,00 zł /jeden tysiąc siedemset dziewięćdziesiąt złotych/ tytułem brakujących kosztów sądowych;

IX. odstąpić od obciążania wnioskodawczyni nieuiszczonymi kosztami

sądowymi.

Sędzia

SR Agata Gawłowska-Sobusiak

Sygn. akt I Ns 494/15

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 20 marca 2017 r.

Wnioskodawczyni K. B. złożyła wniosek o podział majątku wspólnego, jaki posiadała z uczestnikiem P. B.. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczyni podała, że małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód prawomocnym wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22 maja 2012 r sygn. akt I C 148/12. W trakcie małżeństwa strony pozostawały w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej.

Wnioskodawczyni podała, że w okresie małżeństwa strony nabyły następujące ruchomości, a to:

- samochód ciężarowy marki M. o wartości 12 000,00 zł,
- samochód dostawczy marki R. (...) nr rej (...) o wartości 5 000,00 zł,
- trzy urządzenia do obróbki kamienia marki M., przy czym dwa z transformatorem w komplecie, o łącznej wartości 4 000,00 zł (w tym zakresie wniosek zmodyfikowany na rozprawie w dniu 14 marca 2017r. k. 149),
- maszynę do polerowania boków kamienia o wartości 8 000,00 zł.

W związku w powyższym wnioskodawczyni wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi opisane ruchomości. Nadto wnioskodawczyni wniosła o przyznanie wymienionych ruchomości na wyłączną własność uczestnika, albowiem są w jego posiadaniu, z obowiązkiem spłaty na jej rzecz w kwocie 16 500,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia wniosku do dnia zapłaty.

Dalej wnioskodawczyni podała, że w okresie małżeństwa na nieruchomości położonej w T. składającej się z dz. ew. (...) objętej KW nr (...) – stanowiącej wyłączną własność uczestnika – strony rozpoczęły budowę domu jednorodzinnego wraz z budynkiem gospodarczym. Inwestycja ta była finansowana ze środków wspólnych stron, w tym ze wspólnie zaciągniętego kredytu oraz częściowo z majątku osobistego wnioskodawczyni, albowiem na jej cel wnioskodawczyni przeznaczyła kwotę 20 000, 00 zł otrzymaną w darowiznie od swojej matki. Fakt darowizny potwierdza dokument z dnia 23 września 2009r., a kwota darowizny została przeznaczona na zakup pokrycia dachowego. Do chwili ustania małżeństwa stron, inwestycja w T. ta została zrealizowana do stanu surowego zamkniętego, wraz z instalacjami, bez elewacji zewnętrznej, około 80%, zatem jej wartość wynosi 320 000,00 zł.

W związku z powyższym wnioskodawczyni wniosła o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika w postaci zabudowany nieruchomości w T. o wartości 320 000, 00 zł poprzez zasądzenie od uczestnika na jej rzecz kwoty 160 000, 00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia wniosku do dnia zapłaty. Nadto wnioskodawczyni wniosła o rozliczenia nakładu z jej majątku osobistego na majątek wspólny poprzez zasądzenie od uczestnika na jej rzecz kwoty 20 000, 00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia wniosku do dnia zapłaty.

Wnioskodawczyni podała, że na nieruchomości w T. – stanowiącej wyłączną własność uczestnika – strony dokonały także nakładów polegających na:

- wyposażeniu hali produkcyjnej w instalację elektryczną, w tym „szafę-rozdzielni elektrycznej” o wartości 12 000,00 zł,
- budowie „przyłącza- urządzenia- suwnicy” na hali produkcyjnej o wartości 20 000,00 zł.

W związku z powyższym wnioskodawczyni wniosła o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika o wartości 32 000, 00 zł poprzez zasądzenie od uczestnika na jej rzecz kwoty 16 000, 00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia wniosku do dnia zapłaty.

Wnioskodawczyni dodała, że zwróciła się do uczestnika o dokonanie podziału majątku wspólnego w drodze umowy, jednak bez rezultatu.

Uczestnik nie wypowiedział się co do żądania wniosku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły związek małżeński dnia 5 sierpnia 2006 r. Z tego związku mają jedną córkę- J. B. urodzoną dnia (...) Po ślubie strony zamieszkały w domu rodzinnym wnioskodawczyni K. B. w W..

W trakcie małżeństwa strony pozostawały w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej.

Dowód:

- odpis wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22 maja 2012r. sygn. I C 148/12 – k. 10-11, 65-68,

- przesłuchanie wnioskodawczyni – k.148-149.

Przed zawarciem związku małżeńskiego uczestnik P. B. nabył – na podstawie umowy sprzedaży i darowizny z dnia 3 lutego 2000 r – nieruchomość w T. składającą się z dz. ew. (...) o pow. (...), objętą KW nr (...). Strony podjęły wspólną decyzję o budowie domu jednorodzinnego na wymienionej nieruchomości, którą rozpoczęły w 2008r. Inwestycja ta była finansowana ze środków wspólnych, m.in. z wynagrodzenia za pracę wnioskodawczyni, dochodów z działalności gospodarczej uczestnika oraz kredytu zaciągniętego w (...) na kwotę 40 000, 00 zł.

Inwestycja była prowadzona w szybkim tempie i gromadzonej środki okazały się niewystarczające. Z tego też powodu, matka wnioskodawczyni E. K. zaciągnęła pożyczkę w zakładowym fundusz socjalnym i w dniu 23 września 2009 r przekazała wyłącznie wnioskodawczyni kwotę **20 000, 00 zł** w formie darowizny z przeznaczeniem na zakup pokrycia dachowego domu w T.. Umowa darowizny została zarejestrowana w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w T. dnia 28 stycznia 2010 r. Otrzymane środki pieniężne wnioskodawczyni przeznaczyła na zadanie domu w T..

Dowód:

- umowa darowizny z dnia 3 września 2009r. wraz z dowodami wpłaty – k. 12-13,

- fotografie – k. 14-18,

- fotografie – k. 69,

- odpis KW nr (...) – k. 63,

- zeznania świadka M. K. k. 147-148,

- zeznania świadka K. K. k. 147-148,

- przesłuchanie wnioskodawczyni – k.148-149.

Budynek mieszkalny posadowiony na nieruchomości w T. jest to dom mieszkalny jednorodzinny, wolnostojący, niepodpiwniczony, parterowy z użytkowym poddaszem i garażem o powierzchni (...). Na parterze w części dziennej dominującą rolę spełnia salon z kominkiem, którego doświetlenie stanowią duże okna. Dodatkowo na parterze znajdują się dwa pokoje, kuchnia oraz łazienka, a w części południowej - dwustanowiskowy garaż. Pomieszczenia poddasza to przede wszystkim pomieszczenia sypialniane oraz sanitarne.

Ostatecznie strony nigdy nie zamieszkały wspólnie w wybudowanym domu. Na dzień ustania małżeństwa dom ten był w stanie surowym zamkniętym, z rozproszonymi instalacjami, bez elewacji zewnętrznej. W szczególności stan ten obejmował: fundamenty, ściany zewnętrzne i wewnętrzne, strop, schody wewnętrzne, dach tj więźbę dachową z pokryciem i obróbkami blacharskimi, stolarkę okienną i drzwiową. Wykończenie budynku stanowiły

w ramach podłoża wylewki betonowe, w garażu podłoga z kamienia, na ścianach wewnętrznych tynki wapienno-gipsowe, niepomalowane. W budynku były instalacje do energii elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania wraz z piecem opalonym węglem, kaloryferami i instalacją ogrzewania podłogowego, bez instalacji gazowej. Współczynnik zaawansowania robót określający stosunek kosztów wykonanych robót na dzień ustania małżeństwa do kosztów wykonania budynku w stanie docelowym wynosił 65%. Wartość dachu – konstrukcja, ocieplenie i pokrycie w stanie docelowym będzie miało wartość 46 654, 99 zł, a wykonane było w 80%.

Wartość nakładu w postaci domu w T., według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej tj. ustania małżeństwa, wynosi **250 000,00 zł**.

Dowód:

- fotografie – k. 14-18,

- fotografie – k. 69,

- opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości mgr inż. U. C. z dnia 25 lipca 2016 r i z dnia 10 stycznia 2017 r – k.87, 107-108.

Po ustaniu małżeństwa stron, uczestnik obciążył nieruchomość w T. hipoteką umowną na rzecz (...) Bank S.A. w kwocie 226 452, 21 zł tytułem zabezpieczenia kredytu z dnia 28 lutego 2013 r.

Dowód:

- odpis KW nr (...) – k. 63,

Wnioskodawczyni w czasie trwania małżeństwa pracowała jako przedstawiciel handlowy, natomiast uczestnik prowadził własną działalność gospodarczą – zakład budowlano-kamieniarski. Uczestnik prowadził tę działalność także na nieruchomości w T., a to na dz. ew. (...) sąsiadującej z dz. ew. (...). Na dz. ew. (...) uczestnika wybudował tzw. halę produkcyjną. Firma uczestnika zajmuje się obróbką płyt granitowych i wykonywaniem nagrobków, schodów czy blatów granitowych. Firma dobrze prosperowała, uczestnik zatrudniał kilku pracowników, a w sezonie nawet kilkunastu.

W czasie trwania małżeństwa uczestnik dokonywał zakupów i nakładów na prowadzoną działalność gospodarczą. W tym okresie uczestnik zakupił pojazdy oraz urządzenia niezbędne w wykonywanej działalności, a to:

- samochód ciężarowy marki M. (...) rocznik 1986, bez tablic rejestracyjnych, obecnie o wartości **2 000, 00 zł**,

- samochód dostawczy marki R. (...) nr rej. (...) 96, rocznik 1993, obecnie o wartości **1 394,00 zł**;

- urządzenia do obróbki kamienia marki M., dwa komplety z transformatorem oraz jedno urządzenia zapasowe, obecnie o łącznej wartości **4 000,00 zł**;

- maszyna do polerowania boków kamienia, obecnie o wartości **6 000,00 zł**;

Nadto w tym okresie uczestnik dokonywała inwestycji związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, a to:

- wykonał instalację elektryczną na hali produkcyjnej, w tym szafę rozdzielni elektrycznej, obecnie o wartości **9 165, 00 zł**,

- wykonał „przylącz - urządzenia- suwnicy” na hali (2 suwnice bramowe), obecnie o wartości **10 000, 00 zł**.

Dowód:

- fotografie – k. 14-18,

- fotografie – k. 69,

- pismo Starostwa Powiatowego z dnia 26 kwietnia 2016r. – k. 71,

- opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny pojazdów mechanicznych oraz techniki motoryzacyjnej i bezpieczeństwa ruchu drogowego mgr inż. J. S. z dnia 12 stycznia 2017r. oraz ustne wyjaśnienia biegłego na rozprawie z dnia 14 marca 2017r. – k. 109-130,146-147,

- zeznania świadka M. K. – k. 147-148,

- zeznania świadka K. K. – k. 147-148,

-przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 148-149.

Małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22 maja 2012 r. sygn. akt I C 148/12 - z wyłącznej winy uczestnika. Wyrok ten stał się prawomocny dnia 19 czerwca 2012 r.

Dowód:

- wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22 maja 2012 r sygn. akt I C 148/12 wraz z postanowieniem o nadaniu klauzuli wykonalności z dnia 13 lipca 2012r.– k. 10-11, 65-68,

- przesłuchanie wnioskodawczyni – k.148-149.

Obecnie wnioskodawczyni mieszka w R., pracuje zawodowo jako przedstawiciel handlowy w firmie (...), miesięcznie osiąga dochód w wysokości 2 500,00 zł. Wnioskodawczyni pozostaje w nowym związku, z którego ma dwójkę dzieci. Wnioskodawczyni zaciągnęła wraz z partnerem kredyt na zakup mieszkania w R. o pow. (...) na kwotę 260 000, 00 zł. Aktualnie wnioskodawczyni pozostaje na zwolnieniu lekarskim, jest w trakcie leczenia.

Wnioskodawczyni sprawuje opiekę nad małoletnią córką stron – J.. Córka stron cierpi na szereg schorzeń, wymaga terapii ruchowej (koślawienia kolan) oraz psychologicznej (zablokowanie i izolacja emocjonalna). Uczestnik obowiązany jest do uiszczania alimentów na rzecz córki w kwocie 700, 00 zł miesięcznie.

Dowód:

- skierowanie do poradni specjalistycznej z dnia 28 kwietnia 2015 r – k. 33,

- zaświadczenie lekarskie z dnia 21 września 2015 r – k. 34,

- zaświadczenie psychologa z dnia 20 października 2015 r – k. 35,

- przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 148-149.

Uczestnik obecnie zamieszkuje w domu w T., kontynuuje działalność gospodarczą w zakresie obróbki kamienia. Z działalności tej osiąga dochód w wysokości powyżej 10 000,00 zł miesięcznie.

Dowód:

- fotografie – k. 14-18,

- fotografie – k. 69,

- zeznania świadka M. K. k. 147-148,

- zeznania świadka K. K. k. 147-148,

-przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 148-149.

I. z (...).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów, fotografii, opinii biegłych sądowych, zeznań świadków oraz przesłuchania wnioskodawczyni.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie był fakt, że małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód i że w trakcie małżeństwa strony pozostały w ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej. Fakt rozwiązania małżeństwa stron potwierdzał przedłożony wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22 maja 2012 r sygn. akt I C 148/12, mający moc dokumentu urzędowego.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie był także skład majątku wspólnego stron, jak i nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika oraz nakłady z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek osobisty uczestnika. Uczestnik – mimo prawidłowego doręczenia wniosku i wezwania na kolejne rozprawy – nie stawiał się na żadną z rozpraw, nie przedstawił swojego stanowiska na piśmie. Uczestnik brał udział w czynnościach biegłego na nieruchomości w T., o czym świadczy protokół biegłego. Uczestnik złożył też zarzuty do opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości, do których biegły wyczerpująco się ustosunkował.

Wnioskodawczyni nie kwestionowała faktu, że nieruchomość w T. składająca się z dz. ew. (...) stanowi majątek osobisty uczestnika, co potwierdzał złożony do akt sprawy odpis Kw nr (...), mający moc dokumentu urzędowego. O budowie domu jednorodzinnego na wymienionej nieruchomości w trakcie małżeństwa stron zeznawała wnioskodawczyni, a także świadkowie M. K. i K. K.. Mimo pokrewieństwa świadków z wnioskodawczynią (bracia wnioskodawczyni) Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić tym osobom wiary. Logicznym jest, że osoby zawierające związek małżeński i posiadające dziecko, posiadają wspólne lokum, a w razie jego braku – podejmują decyzję o zakupie mieszkania lub budowie domu. Stan ten inwestycji obrazowały fotografie przedłożone do akt sprawy, a także ogląd przeprowadzony przez biegłego z zakresu szacowania nieruchomości, a więc dowody w pełni obiektywne, którym Sąd dał wiarę.

Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zeznania wnioskodawczyni, co do nakładu z jej majątku osobistego na majątek osobisty uczestnika w postaci przekazania kwoty 20 000, 00 zł na sfinansowanie dachu w domu w T.. Z umowy darowizny z dnia 23 września 2009 r, zarejestrowanej w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w T. dnia 28 stycznia 2010 r, jasno wynika, że wymieniona kwota została najpierw przekazana wnioskodawczyni przez jej matkę E. K., a następnie dopiero wnioskodawczyni przeznaczyła ją na pokrycie kosztów budowy dachu. Wymieniony dokument, jako poświadczony przez urząd skarbowy, należy traktować jak dokument urzędowy. O fakcie tej darowizny na rzecz wnioskodawczyni zeznawali także świadkowie M. K. i K. K., którym Sąd dał wiarę.

Wnioskodawczyni oraz świadkowie M. K. i K. K. zeznawali także o ruchomościach nabytych przez uczestnika w trakcie małżeństwa stron oraz o nakładach poczynionych przez uczestnika w tym okresie, a to o: pojazdach mechanicznych, urządzeniach do obróbki kamienia, wykonaniu instalacji elektrycznej w hali oraz wykonaniu „przyłącza - urządzenia-suwnicy”. Wymienione ruchomości zostały częściowo zobrazowane na fotografiach, a dokładnego ich oglądu dokonał biegły z zakresu szacowania pojazdów i urządzeń, za wyjątkiem maszyny do obróbki kamienia marki M.. Urządzenia marki M. zostały zidentyfikowane w oparciu o zeznania świadków M. K. i K. K.. Logicznym jest, że osoba prowadząca działalność gospodarczą w zakresie obróbki kamienia, zakrojoną na szeroką skalę, musi dysponować tego typu urządzeniami i to w większej ilości. Biegły sporządził kopię dowodu rejestracyjnego samochodu marki R. (załącznik do opinii biegłego), zgodnie z którą pierwsza rejestracja tego samochodu w Polsce nastąpiła 17 lipca 2009r., a pierwsze badanie techniczne w 2010r., a więc w trakcie trwania małżeństwa stron. Natomiast samochód marki M. nie jest zarejestrowany, jak podał biegły przedstawia wartość złomu. Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne.

Mimo że uczestnik nie odniósł się do wartości składników majątku wspólnego stron oraz wartości nakładów podanych we wniosku, wnioskodawczyni - dla uwiarygodnienia swojego stanowiska – złożyła wniosek o przeprowadzenie

dowodu z opinii biegłych z zakresu szacowania nieruchomości oraz z zakresu szacowania pojazdów i urządzeń mechanicznych.

Biegły z zakresu szacowanie nieruchomości mgr inż. U. C. ustaliła wartość nakładu z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika w postaci domu w T.. Przy określaniu wartości nieruchomości biegły posługując się metodą porównawczą, wziął pod uwagę wszystkie cechy rynkowe kształtujące tę wartość oraz przeprowadził analizę rynku nieruchomości, uwzględniając uwarunkowania lokalizacyjne, wielkość i stan techniczny domu, zastosowane rozwiązania architektoniczne. Biegły ustalił ogólną wartość nakładów w postaci budowy domu, a następnie procentowy udział nakładów poczynionych przez stron w trakcie ich małżeństwa. Pełnomocnik uczestnika złożył zarzuty do opinii, a biegły odniósł się do nich w pisemnych wyjaśnieniach z dnia 10 stycznia 2017r, które Sąd uznał za wystarczające. Sąd uznał więc, że wartości wskazane przez biegłego odpowiadają stanowi rzeczy i nie prowadzą do pokrzywdzenia żadnej ze stron.

W ocenie Sądu opinia biegłego została sporządzona fachowo i rzetelnie.

Biegły z zakresu szacowania pojazdów i urządzeń mechanicznych mgr inż. J. S. ustalił wartość ruchomości wchodzących do majątku wspólnego stron oraz wartość nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty w postaci wykonaniu instalacji elektrycznej w hali oraz wykonaniu „przyłącza - urządzenia- suwnicy”. Biegły dokonał oglądu badanych składników majątkowych i uwzględnił związane z nimi indywidualne okoliczności, tj. m. in. okres powstania i użytkowania, właściwy przebieg, pochodzenie. Biegły w oparciu o własne doświadczenie oraz zeznania świadków ustalił najbardziej przybliżoną wartość urządzeń do obróbki kamienia marki M.. Zdaniem Sądu wartości wskazane przez biegłego odpowiadają stanowi rzeczy i nie prowadzą do pokrzywdzenia żadnej ze stron. Także ta opinia została sporządzona fachowo i rzetelnie.

Istotne dla sprawy były zeznania wnioskodawczyni oraz świadków M. K. i K. K. dotyczące obecnej sytuacji rodzinnej i finansowej stron. Sąd dał wiarę tym zeznaniom, albowiem świadkowie M. K. i K. K. prowadzą działalność gospodarczą o takim samym profilu jak uczestnik, mają orientację w branży kamieniarskiej. Z kolei wnioskodawczyni zna sytuację majątkową uczestnika z innej sprawy sądowej, a to o podwyższenie alimentów na rzecz córki J..

Sąd zważył, co następuje:

Wnioskodawczyni K. B. wniosła o podział majątku wspólnego jej i uczestnika P. B., podnosząc, że małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód orzeczony prawomocnym wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22 maja 2012 r sygn. akt I C 148/12. Uczestnik nie odniósł się w żaden sposób do żądania wniosku.

I.

Ustanie małżeństwa wobec orzeczenia rozwodu, skutkuje ustaniem małżeńskiej wspólności ustawowej. Od tej chwili do majątku objętego wspólnością stosuje się przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych i każdemu z byłych małżonków przysługuje prawo żądania podziału tego majątku, o czym stanowi art. 210 kc w zw. z art. 46 kro i art. 1035 kc.

W przedmiotowej sprawie z wnioskiem o podział majątku wspólnego wystąpiła wnioskodawczyni.

II.

Udziały byłych małżonków w majątku wspólnym co do zasady są równe, czyli każdy z nich ma udział wynoszący 1/2 części, o czym mówi art. 43 § 1 kro. Zasada równości udziałów stanowi przejaw równego traktowania małżonków oraz ich równouprawnienia w zakresie stosunków majątkowych, także po ustaniu małżeńskiej wspólności ustawowej. W pewnych jednak sytuacjach równość udziałów byłych małżonków może być postrzegana jako skrajnie niesprawiedliwa. Dlatego też z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustalenia odmiennej wielkości udziałów, a nawet pozbawienia współmałżonka udziału w majątku wspólnym, o czym stanowi art. 43 § 2 kro.

W przedmiotowej sprawie strony nie wnosiły o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. Zatem należało przyjąć, że udziały stron w majątku wspólnym wynoszą: wnioskodawczyni - $\frac{1}{2}$ i uczestnika - $\frac{1}{2}$.

III.

Majątkiem wspólnym objęte są przedmioty nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich, o czym stanowi art. 31 kro.

Jak była mowa powyżej w przedmiotowej sprawie skład majątku wspólnego stron nie był sporny. Wnioskodawczyni podała, że w trakcie małżeństwa z uczestnikiem zostały nabyte następujące ruchomości – których wartość została oszacowana przez biegłego sądowego z zakresu szacowanie pojazdów i urządzeń mechanicznych – a to:

- samochód ciężarowy marki M. (...) rocznik 1986, bez tablic rejestracyjnych, obecnie o wartości 2 000, 00 zł,
- samochód dostawczy marki R. (...) nr rej. (...) 96, rocznik 1993, obecnie o wartości 1 394,00 zł;
- urządzenia do obróbki kamienia marki M. tj. dwa komplety z transformatorem oraz jedno urządzenia zapasowe, obecnie o łącznej wartości 4 000,00 zł;
- maszyna do polerowania boków kamienia, obecnie o wartości 6 000,00 zł;

Łączna wartość wymienionych ruchomości wynosi **13 394, 00 zł**.

Byli małżonkowie mogą wyjść ze wspólności poprzez: fizyczny podział składników majątku wspólnego; przyznanie całego majątku jednemu z nich ze spłatą na rzecz drugiego lub też poprzez sprzedaż majątku i podział uzyskanych w ten sposób pieniędzy. Jeżeli strony złożą wniosek o zgodny podział majątku, to sąd winien ten wniosek uwzględnić. W braku zgodnego wniosku Sąd dokonuje podziału uwzględniając propozycje stron.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni od samego początku wносиła o przyznanie uczestnikowi na wyłączną jego własność ruchomości w postaci: samochodu ciężarowego marki M., samochodu dostawczego marki R. (...), urządzeń do obróbki kamienia marki M. oraz maszyny do polerowania boków kamienia. Uczestnik nie wypowiedział się co do proponowanego sposobu podziału majątku wspólnego. Należy jednak mieć na uwadze to, że wymienione samochody są to pojazdy dostawcze będące w posiadaniu uczestnika i wykorzystywane wcześniej w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, zaś urządzenia są konieczne do odpowiedniej obróbki kamienia także w tej działalności. Zasadnym było więc przyznanie wymienionych ruchomości uczestnikowi i tak też Sąd orzekł.

Przyznając rzecz jednemu z byłych małżonków, drugiemu z małżonków należy się spłata w wysokości $\frac{1}{2}$ wartości tejże rzeczy, o czym stanowi art. 212 § 2 kc.

Skoro łączna wartość ruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego stron i przyznanych na wyłączną własność uczestnika wynosiła 13 394, 00 zł, to wnioskodawczyni należy się spłata w wysokości $\frac{1}{2}$ ich wartości, czyli w kwocie 6 697,00 zł. Zatem Sąd zasądził na rzecz wnioskodawczyni kwotę **6 697, 00 zł** tytułem spłaty płatną jednorazowo w terminie 3-ch miesięcy od prawomocności postanowienia z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie, o czym jeszcze poniżej.

IV.

Zgodnie z art. 45 § 1 kro każdy z małżonków winien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, a może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, zgodnie z którym także nakłady z majątku osobistego jednego z małżonków na majątek osobisty drugiego podlegają rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego, jeżeli zachodzi konieczność kompleksowego rozliczenia małżonków w jednym postępowaniu ze względu na przedmiot majątkowy, którego to postępowanie dotyczy. Chodzi tu o sytuacje, gdy na

przedmiot majątkowy stanowiący majątek odrębny jednego z małżonków dokonano nakładów zarówno z majątku wspólnego, jak i z majątku osobistego małżonków (por.: wyrok SN z dnia 7 czerwca 2002 r., IV CKN 1108/00, uchwała z dnia 16 grudnia 1980 r., III CZP 46/80).

W tym miejscu należy wyjaśnić, że inwestycje czynione przez strony na nieruchomości w T. stanowiły nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika, a także z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek osobisty uczestnika. Nie ulega bowiem wątpliwości, że nieruchomość w T. składająca się z dz. ew. (...), jak i sąsiedniej dz. ew. (...), stanowiła majątek osobisty uczestnika. Jak wynika z obowiązującej w prawie cywilnym zasady superficies solo credit, to co trwale związane z gruntem przypada właścicielowi gruntu. Zatem dom w T. niezależnie od tego, z jakich środków i przez kogo został wybudowany, należy do właściciela gruntu, na którym go posadowiono - uczestnika. Także wyposażenie hali produkcyjnej w T. w instalację elektryczną oraz „przylącz - urządzenia – suwnic” należy do właściciela gruntu, na którym znajduje się hala produkcyjna - uczestnika. Niemniej jednak dom i urządzenia wybudowane ze środków uzasadniających zaliczenie ich do majątku wspólnego obojga małżonków należy traktować z punktu widzenia art. 45 kro jako swoisty nakład z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika. Tym samym, do majątku wspólnego wchodzi wierzytelność pieniężna stanowiąca równowartość dokonanego w tej postaci nakładu, którego rozliczenie może nastąpić przez zasądzenie na rzecz drugiego małżonka kwoty odpowiadającej części wartości nakładu stosownie do przysługującego mu udziału w majątku wspólnym (por.: uchwała SN z dnia 18 stycznia 1982r. sygn. akt III CZP 54/81).

Wobec powyższego wnioskodawczynie wniosła o rozliczenie nakładu z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika w postaci budowy domu jednorodzinnego w T. oraz wykonania instalacji elektrycznej i „przylacza-urządzenia – suwnic” na hali produkcyjnej w T.. Nadto wniosła o rozliczenia nakładu ze swojego majątku osobistego na majątek osobisty uczestnika w postaci przekazania kwoty 20 000, 00 zł na sfinansowanie kosztów budowy dachu domu w T..

Na nieruchomości w T. składającej się z dz. ew. (...) strony realizowały wspólną inwestycję w postaci budowy domu jednorodzinnego, ukończoną w chwili ustania małżeństwa w 65%. Biegły sądowy z zakresu szacowania nieruchomości oszacował wartość tej inwestycji, według stanu z dnia ustania małżeństwa, na kwotę 250 000,00 zł. Wymieniona inwestycja była finansowana ze środków wspólnych tj. z kredytu i dochodów stron, a nadto na sfinansowanie dachu wnioskodawczynie przeznaczyła kwotę 20 000, 00 zł, którą otrzymała w darowiznie od matki, czyli do swojego majątku osobistego. Zatem nakład z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika wynosił **230 000, 00 zł** (250 000, 00 zł – 20 000, 00 zł), a nakład z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek osobisty uczestnika – **20 000, 00 zł** (kwota darowizny).

Wnioskodawczynie nie wnosiła o zwaloryzowanie kwoty darowizny, a zdaniem Sądu nie zachodziła taka konieczność. Kwota 20 000, 00 zł została przekazana przez matkę wnioskodawczynie, a następnie przez wnioskodawczynie na sfinansowanie dachu w domu w T. w latach 2009-2010. W latach 2009 -2017 średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych wzrósł średnio o około 11% (w latach 2010-2013 r – wzrost, w latach 2014-2017 – spadek), a także wskaźnik wynagrodzeń w sferze pozabudżetowej wzrósł o 15% (por.: inf. GUS). Brak było więc podstaw do zastosowania mechanizmu waloryzacyjnego w przedmiotowej sprawie.

Nadto w trakcie małżeństwa uczestnik rozwijał działalność gospodarczą - nie tylko poprzez zakup kolejnych urządzeń – ale także poprzez wykonanie:

- instalacji elektrycznej na hali produkcyjnej, w tym szafy rozdzielni elektrycznej, oszacowanej przez biegłego na kwotę 9 165, 00 zł,

- „przylacza- urządzenia – suwnic” na hali produkcyjnej, oszacowanej przez biegłego na kwotę 10 000, 00 zł.

Łączna wartość tych nakładów wynosi **19 165, 00 zł**.

Skoro nakład w postaci budowy domu jednorodzinnego w T. pozostaje we własności uczestnika, to wnioskodawczyni należała się spłata w wysokości 1/2 nakładu z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika o wartości 230 000,00 zł, tj. w kwocie **115 000, 00 zł** oraz spłata całości nakładu z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek osobisty uczestnika w kwocie **20 000, 00 zł**. Skoro nakład w postaci wykonania instalacji elektrycznej „przyłącza- urządzenia – suwnic” na hali produkcyjnej pozostaje we własności uczestnika, to wnioskodawczyni należała się spłata w wysokości 1/2 nakładu z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika o wartości 19 165 zł, tj. w kwocie **9 582, 50 zł**.

Reasumując, Sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę **124 582, 50 zł** (115 000, 00 zł + 9 582, 50 zł) tytułem zwrotu nakładów z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestnika płatną w 3-ch ratach:

- pierwsza rata w kwocie 24 582,50 zł płatna w terminie 3-ch miesięcy od prawomocności postanowienia,
- druga rata w kwocie 50 000,00 zł płatna w terminie 12-tu miesięcy od prawomocności postanowienia,
- trzecia rata w kwocie 50 000,00 zł płatna w terminie 21 miesięcy od prawomocności postanowienia,

z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w uiszczeniu którejkolwiek z rat.

Nadto Sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę **20 000, 00 zł** tytułem zwrotu nakładów z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek osobisty uczestnika płatną jednorazowo w terminie 3-ch miesięcy od prawomocności postanowienia z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie, o czym jeszcze poniżej.

V.

Sama istota spłaty czy zwrotu nakładów wskazuje na to, że termin i sposób rozłożenia na raty zależy od sytuacji materialnej zarówno byłego małżonka obciążonego spłatami, jak i byłego małżonka uprawnionego do spłat, które to okoliczności sąd winien zbadać i rozważyć.

Ustalając wysokość i termin poszczególnych rat, Sąd brał pod uwagę obecnie dobrą sytuację finansową uczestnika oraz potrzeby wnioskodawczyni. Uczestnik nadal prowadzi dobrze prosperującą działalność gospodarczą w zakresie obróbki kamienia, osiąga dochody powyżej 10 000, 00 zł netto miesięcznie. Z kolei wnioskodawczyni wspólnie z obecnym parterem założyła nową rodziną, na łącznie trójkę dzieci, zakupiła mieszkanie posiłkując się kredytem w kwocie 260 000, 00 zł.

Wobec powyższego Sąd rozłożył płatność kwot zasądzonych od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni wynoszących łącznie 151 549, 50 zł na trzy raty płatne w terminie 3, 12 i 21 miesięcy od prawomocności postanowienia, czyli przez okres 21 miesięcy. Przy dochodach przekraczających 10 000, 00 zł miesięcznie, uczestnik może odłożyć miesięcznie nawet 7 000, 00 zł, co w ciągu 21 miesięcy daje kwotę 150 000, 00 zł. Co prawda uczestnika prowadząc własną działalność gospodarczą musi inwestować, a także spłacać kredyt, ale uczestnik wiedział o toczącym się postępowaniu, zatem mógł poczynić oszczędności jeszcze w trakcie jego trwania. W ocenie Sądu, poszczególne okresy płatności rat zostały określone w sposób realnie umożliwiający uczestnikowi zgromadzenie odpowiednich funduszy, a z drugiej strony w sposób pozwalający wnioskodawczyni na szybkie pozyskanie wsparcia finansowego. Kwota ponad 150 000, 00 zł umożliwi wnioskodawczyni w terminie niespełna 2-ch lat na spłatę znacznej części kredyt, tym bardziej, że w tej spłacie winien uczestniczyć także nowy parter wnioskodawczyni.

W tym stanie rzeczy na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 520 § 2kpc.

Na koszty postępowania złożyły się:

- opłata od wniosku w kwocie 1 000, 00 zł, przy czym wnioskodawczyni została zwolniona od kosztów sądowych ponad kwotę 500, 00 zł z tytułu opłaty sądowej od wniosku i uściła tylko wymienioną kwotę,

- wynagrodzenie biegłych w łącznej kwocie 2 579,43 zł (1 625, 00 zł + 954, 43 zł) – nie uiszczonyj w żadnej części,
- wynagrodzenie pełnomocników stron oraz opłaty skarbowe od pełnomocnictw.

Mając na uwadze to, że strony postępowanie nieprocesowego co do zasady ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie oraz to, że w sprawie o podział majątku wspólnego strony powinny ponieść koszty postępowania po połowie, Sąd postanowił:

- wzajemnie znieść koszty postępowania między stronami,
- nakazać pobrać od uczestnika na rzecz Skarbu Państwa – tut. Sądu połowę kosztów sądowych, a to: kwotę 500, 00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu i kwotę 1 290, 00 zł tytułem połowy wynagrodzenia biegłych – łącznie kwotę **1 790, 00 zł**;
- odstąpić od obciążania wnioskodawczyni nieuiszczonymi kosztami sądowymi, mając na uwadze jej trudną sytuację rodzinną i finansową, która była podstawą udzielenia zwolnienia od kosztów.

SSR Agata Gawłowska-Sobusiak